

עין משפט
גר מצוה

בא א מיי' פיר' מה'ל' שגנות הלכה א': **בב** ב מיי' פיי"א מה'ל' גירושין הלכה יח' סמג עשין ג טו"ע"ז אה"ע סימן יג סעיף א': **בג** ג מיי' פיי"ח מה'ל' איסורי ביאה ה'ל' ז' סמג לאין קפא ועשין מה' טו"ע"ע עס סימן ו סעיף יא':

תוספות ישנים

החמור. וא"ת מאי טעמא דלית תנא דתני דקאמר ר' שמעון אנו חייב בלחם משום אשת חל ואית תנא דתני דר' שמעון אמר אנו חייב אלף משום אשות אשה. וליכא לתרן כדמתרן לעיל כאן ששעא מת וכו' דהא לא מיייר כלל באיסור מוסף ובאיסור כולל אלף באיסור בת אחת. וא"כ בבת אחת היכי נתרן הקושא. וי"ל דלגלותי סבר דמחייב על החמורה. ובהא פליגי דחד אמר דאשת חל חמורה משום דאסריא אף לאחר מיתה משא"כ בלחמות אשה דהא שריא לאחר מיתה וחד סבר דלאות אשת חמורה משום דלאות אשה לא אסריא אף בשאין (לה) [ולן] בניסא ואשת חל חמורה כאן (לה) [ולן] בניס: באיסור בת אחת מיבעיא. ואין לומר דלמאן באיסור כולל דאשת חמרה היינו לקבצי בין רשעים חמורים אף באיסור בת אחת וי"ל אנו נקטן דקאמר אלמא ר' שמעון באיסור בת אחת מחייב לא משני לקובין בין רשעים חמורים. דלא מיסתבר לה' שמעון ק"י מילתא דאי לקבצי בין רשעים חמורים אפי' באיסור כולל יהיה כן: אפי' מטאות קתני או לאוי קתני איסורי קתני פ"ה לעולם בקבלה והולכה. ואי פרסת טלטול בעלמא הוא. הא לא קשה מיד דהא לא קתני אלף חייב שמים ואיכא לממר איסורי קתני. ולא נהירא דהא אין זה איסורא כיון דלאוי אלף טלטול דאסור מדרבנן. לכן נראה דקאי אהא דלמייא לעיל אי בצהירה הא אמר ר' יוסי ללאו ילאת. ועל זה קשה מיד מטאות קתני. ואם היו נדות מפרשין אותן יג' חדשים שמו מעוברות הן אוקימי הוחלפו אבל בהחליפו אפילו אינן מעוברות אסורות שהרי וינתה ברצון ואם היו קטנות אפי' ברצון שרו לגבדייהו דקטנה היא ואוקימנא שמתמי' כ"מ

דאית ליה איסור כולל ואיסור מוסף ואיסור בת אחת א"נ כ"רש ובאיסור בת אחת ואקשי' בשלמא כולהו משכחת ליה דשור אינהו שליח ושורו (ועלייהו) [אינהן] שליח ופגעו שליח בשליח אלא נדות היכי משכחת לה אמר רב עמרם אמרי

לג:

וְאִיסוּר בּוֹדֵעַ אֲתַנְיָי ו**אֵלִיבֵא** דר"ש. אָבֵל לר' יוסי מַחִיב תַּרְמִי בַּאיסוּר כּוֹלֵל דָּלָא מַנֵּי לַמִּימַר דַּלְיָצָא דְרַבִּי יוֹסִי נִמִּי אֲתַנְיִיָּה לַפֻּטוּרָא דֹא"כ לֹא הוּא טַעִי בַר כִּפְרָא לַעֲרֵב מַלְיקָה בְּהַדְיָהּוּ דַּבְּצַת אַחַת פְּשִׁטָּא לִיה לְבַר כִּפְרָא דְלר' יוֹסִי מִיַּחֲיִיב תַּרְמִי וְלַהֲכִי פְּשִׁטָּא לִיה בַּסֻּמוּךְ דְּלר' יוֹסִי מִיַּחֲיִיב תַּרְמִי בַּאיסוּר כּוֹלֵל שַׁעַל כִּרְחוּ ז"ל דַּלְיָצָא דְר"ש אֲתַנְיִיָּה וְלֹא אֲלִיצָא דְר' יוֹסִי וּפְלִיג רַבִּי יוֹמָנָן אֲרַבִּי חֵייל וְבַר כִּפְרָא: (ו) **אָמַר** ר' יוֹסִי הַבְּעֵרָה **לָרָאוּ יִצְאָה**. תִּמְנָה דִּלְטוּ מִי לֹא מִנִּי לֹאוי גְּרִידִי וְהִי זר שֶׁאֵכֵל מַלְיקָה דְּלִיכָא אֵלֶּא לֹאָו דְּנַבְלָה וי"ל דֹּאע"ג דַּבַּאיסוּר מוֹסִף לר' יוֹסִי חֵייל איסור קל על איסור חמור כדפריך רב אדא בפרק הנשרפין (פנהדרין דף פא. ושם) ולידון נמי באיסור אשת איש דהא מודה רבי יוסי כו' אע"ג דאיסור אשת איש קל מאיסור חמותו וצפרק אמרו לו (כרימות יד: ושם) גבי הא דלמנר ר' יוסי אס' אס' (א) זקן נשאה כו' משמע דמודה ר' יוסי דאיסור כרת חייל על חייבי מיתות צ"ד משום איסור מוסף מ"מ באיסור כולל סבירא ליה לגמרא דלא חייל קל על חמור כדלמאן צוקן גיד הגשה (חולין קא. ושם) מאן הא' תנא דאיסור כולל באיסור חמור אית ליה כו' ולהכי פריך והאמר רבי יוסי הצערה ללאו י'אה ואס' כן היכי חיילא אאיסור זרות הקשה ה"ר יעקב דאורלייני"ש דלמאי לא מוקי לה בלחמת האלימא דעבודה לא ובעיא כהונה ואין זה מיתה אלא לאו גרידא לפי שאין עבודה תמה כדאמר צפ"צ דיומא (דף כד:) דהשתא לא הוי קל על חמור דתרווייהו לאוי נינהו ואר"י דמ"מ איסור שבת קיל לפי שהותרה במקדש אבל אי הוה מיתה בהצעה הוה חשיב איסור חמור אע"ג דהותר במקדש ואיסור טומאה נמי אע"ג דהותר חל על איסור צעל מוס משום (ו) טמא ששימש במיתה וצעל מוס ששימש בזהרה לרצנן דרבי צוקן אלו הן הנשרפין (פנהדרין פג.) אע"ג דכולה שמעתין בר קפרא ורבי חייל אליצא דרבי פליגי מודה רבי

דלר' יוסי צעל מוס ששימש בזהרה כרצנן ידידה ואס תאמר דאמר בחולין (דף קג.) המורה אמרה יצא איסור נבלה וחול על איסור חבל ודיינו קל על חמור באיסור כולל ואר"י דחלב קל דהותר מכללו אלא היה כדאמר צס"פ גיד הגשה (שם) ואע"ג דנבלה נמי הותר במליקה שאני קדשים דכהנים משולחן גזזה קזכו כדאמר דהעור והרוטב (שם דף קכ.) ועוד דיש חומרא דנבלה שכן מטמאה ואע"ג דיש חומרא בחלב דליכא דנבלה אין לחוש בנך כדאמרין בפרק גיד הגשה (שם דף קא.) מאי חזית דטומאת הגוף חמירא שכן כרת דלמא טומאת בשר חמירא דלית לה טהרה במקוה וא"ת דלמנר לקמן מאן הא' תנא דאית ליה איסור כולל ואיסור מוסף ואיסור בת אחת אשה חייל באיסור כולל ואיסור אשת איש דחמיר מיניה וי"ל דאיסור אשת איש קיל דיא לה היתר באיסרה דחשנינן ליה קולא בהצא על יצמתו (לקמן דף נד.) ואע"ג דצפ' גיד הגשה (חולין דף קג. ושם) איכא מאן דלמנר דאיסור טריפה חל על איסור אבר מן החי אע"ג דחמיר מיניה דחשיב משהו בשר גידים ועלמות אע"ג דלית ביה כזית ונוהג בבני נח וחיל עלייהו איסור טריפה דקיל אפי' בלא כולל ואור"י דיש חומרא בטרופה דכשנטרפה שז אין לה היתר אפי' נשחטה אבל איסור אבר מן החי אמאי שמיטה ומפקע ליה: **בְּיָדִי חֲטָאוֹת קַתְּנִי** או **לֹאֹי קַתְּנִי** **אִיסוּרִי** **בְּעֶמְאָם קַחֲשִׁיב**. וכן גרס ר"ח דאין כאן לא חטאת ולא לאו כיון דלא חייל איסור קל על חמור: **לְקוֹבְרֵרוּ בִּין רִשְׁעִים בּוֹי**. ומ"מ פריך שפיר לעיל לבר קפרא דמשייר מליקה מכלל דמודה זה ר"ש דאין לומר דשיירא לרבי יוסי משום דזההיא חייב תרמי ולא חשיב אלא הנהו דמעלה עליו כאילו עשה שמים ולקבצו בין רשעים גמורים דהא חשיב צעל מוס ששימש אע"ג דחייב לגמרי שמים כיון דקסבר ^ו רבי חייל דרבי יוסי אית ליה איסור כולל: אס

שלשה ונתנו קדושין לאביהן שהן קדושי תורה ושפעו הבנות מתוך שלש [לאחר שלש] דפחותות מבנות שלש אין חייבין עליהן לא משום אשת אח ולא משום חיוב א' וכשהיו הן לאחר י"ג חייבין הן חטאות הן: (א) נראה דל"ל ולא משום אשות אשה ואי' וזהו וכשהיו אחר שלש חלו עליהן כולן בבת אחת וכשהיו הן לאחר י"ג חייבין הן ט"ו חטאות.

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

וְאִיסוּר כּוֹלֵל אֲתַנְיָי. כלומר היכי דאיתרמי על ידי כולל אתניין רבי פטורה ואליצא דר"ש והיכא דאיתרמו בבת אחת אתניין חיובא אבל מליקה לא אתניי לפטור כלל דלא משכחת לה בכולל אלא בבת אחת והתם ר' שמעון מודי: **וְחֹזִיא בַר כִּפְרָא לֹור שֶׁאֵכֵל מַלְיקָה**. דדמיא להו דהוו נמי כקדשים חלל דמיחייב עליה תרמי וערבה בהדיהו לפטורה וכי ערבה לא אסיק אדעתיה דהא לא משתכחת בכולל: **וְעֵינִן בַּהּ**. לאחר זמן כשנתקיימה צידו והיה שונה שלשמן צידה ואשכח דלא מיתוקמא אלא בבת אחת ושכח דהוא ערבה וסבר דר' אתנייה ואמר מדהא בבת אחת ופטורה הך נמי דאתנייה רבי אמת לפטורה אפי' היכא דמיתרמו בבת אחת אתניין: **לִמָּאן שִׁירָא**. כלומר (א) למאן מינייהו מודה זה דלא בעי לאפלוגי: **אִילִימָא ר' יוֹסִי**. מודה זה השתא באיסור כולל דחד מינייהו קדים א"ר יוסי אחרון חל בבת אחת מיבעיא: **אֵלֶּא לֹאָו לר"ש**. ומדמודה במליקה ש"מ דהא דפליג בהך היכא דאיתרמו בכולל הוא דפליג אבל באיסור בת אחת מיחייב בשבת במאי אי בשחיטה שחיטה בור כשרה ^א ואי בקבלה והולכה ^ב טלטול בעלמא הוא אי בהקטרה ^ב והא"ר יוסי הבערה ללאו יצאתה אמר רב אחא בר יעקב בשחיטת פרו של כהן גדול וכדברי האומר שחיטת פרו של כהן גדול בור פסולה אי הכי מאי איריא זר אפילו כהן הדיוט נמי שזר אצלו קאמר מתקין לה רב אשי מיד חטאות קתני או לאוי קתני אלא איסורי בעלמא קא חשיב למאי נפקא מינה ^א לקוברו בין רשעים ^ב גמורים: **בַּתְּנִי** ^א "שנים שקידשו שתי נשים ובשעת בניסתן לחופה החליפו את של זה לזה ואת של זה לזה הרי אלו חייבין משום אשת איש ואם היו אחין משום אשת אח ואם היו אחיות משום אשה אל אחותה ואם היו נדות משום נדה ^ב ומפרישין אותן שלשה חדשים שמוא מעוברות הן ^ב ואם היו קטנות שאינן ראויות לילד מחזירים אותן מיד ואם היו בהנות נפסלו ^ו מן התרומה: **גַּבְי** החליפו מידי "ברשיעי עסקינו ותו הא דתני רבי חייל הרי כאן שש עשרה חטאות אי במזיד מי איכא קרבן אמר רב יהודה תני הוחלפו הכי נמי מסתברא דקתני סיפא אם היו קטנות שאינן ראויות לילד מחזירין אותן מיד ואי במזיד מי שריא הא לא קשיא ^ב פיתוי קטנה אונם גינהו י'ואונם בישראל מישרא שרי אלא דקתני מפרישין אותן שלשה חדשים שמוא מעוברות הן הא לאו מעוברות שריין ואי במזיד מי שרי אלא לאו שמע

שלשה ונתנו קדושין לאביהן שהן קדושי תורה ושפעו הבנות מתוך שלש [לאחר שלש] דפחותות מבנות שלש אין חייבין עליהן לא משום אשת אח ולא משום חיוב א' וכשהיו הן לאחר י"ג חייבין הן חטאות הן:

מסורת הש"ס

(א) [ומספתא פ"ה], (ב) שבת ע. פנהדרין לה: סב. לעיל ז: (ג) [לעיל ז:], (ד) לקמן פט: (ה) [לקמן לה:], (ו) מן הכהונה רש"ל, (ז) יומא ו. כמובות קה. קדושין ג. גיטין ל: (ח) [לקמן פא:], (ט) ש"י ד"ה טלטול בעלמא הוא ואין כאן שבת כ"ל. מהרי" לנדא, (י) [נמצדכר ה:], (יג) רש"ל בר קפרא,

גליון הש"ס

גב' טלטול בעלמא הוא. עין סוכה דף מג ע"ב מדה"י טלטול: **שם** והאמר ר"י בהקדמה ללאו יצאתה. עין ירושל' פ"ב שבת סוף ה' ה' דמשני כיון דהוא רוצה בעיטלם כמבשל הוא: **שם** פיתוי קטנה אונם. עין כמובות ט ע"א מדה"י ואי':

הגהות הב"ח

(א) גב' צין רשעים גמורים. י"ב פ"א החמורים: (ב) רש"י ד"ה למאן שירא כלומר מאן מינייהו: (ג) תוס' ד"ה האמר ר' יוסי וכו' צ"ל השגרפין וליתרו נמי משום איסור אשת איש: (ד) בא"ר ר' יוסי אס' עבר זקן ונשאה: (ה) בא"ר משום דטמא ששימש ממחה:

הגהות מהר"ב רינשבורג

[א] גב' ואי בקבלה והולכה טלטול בעלמא הוא. י"ב ע"י שער המלך פ"ז המלכות לולב סוף הלכה כ"ה ד"ה ומלאמי וכו' יעוש"ה דף לא ע"ד:

מוסף רש"י

הבערה ללאו יצאת. מכלל שחר הלאהנות לומר ק"י שאין בה כרת וסקילה אלא לאו בעלמא (פנהדרין לה: וכענין שם סב. ולעיל א: שאין בה כרת וסקילה כשאר מלחמות אלא מה שאמרו בה (שם בב.) לקוברו בין רשעים גמורים. שרשעש נקבר אלא רשעים (לעיל רב: ע"ש).

תוס' חד מקבאי (ומשך) בי רב בשופטות מתוך י"ב לאחר י"ב לחיובי אינהו ומתוך י"ג לאחר י"ג לחיובי איתנהו וכ"ת אם קדשי בתוך י"ג או ביזם סוף י"ג קדשי קטן הוא ואין קדושי קדושין אפי' גט לא צריכה איכא למימר משכחת לה כגון שקדש לסוף י"ג שהיא מקודשת לאחר י"ג ואליבא דר"מ

היא דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם ואית דגרס בשופטת מתוך שלשה לאחר שלשה לחיובי אינהו ומתוך י"ב לאחר י"ב לחיובי אינהו פירוש כגון שהיו גדולים וקדשו בבנות קטנות פחותות מבת

שלשה ונתנו קדושין לאביהן שהן קדושי תורה ושפעו הבנות מתוך שלש [לאחר שלש] דפחותות מבנות שלש אין חייבין עליהן לא משום אשת אח ולא משום חיוב א' וכשהיו הן לאחר י"ג חייבין הן חטאות הן:

^[1] נראה דל"ל ולא משום אשות אשה ואי' וזהו וכשהיו אחר שלש חלו עליהן כולן בבת אחת וכשהיו הן לאחר י"ג חייבין הן ט"ו חטאות